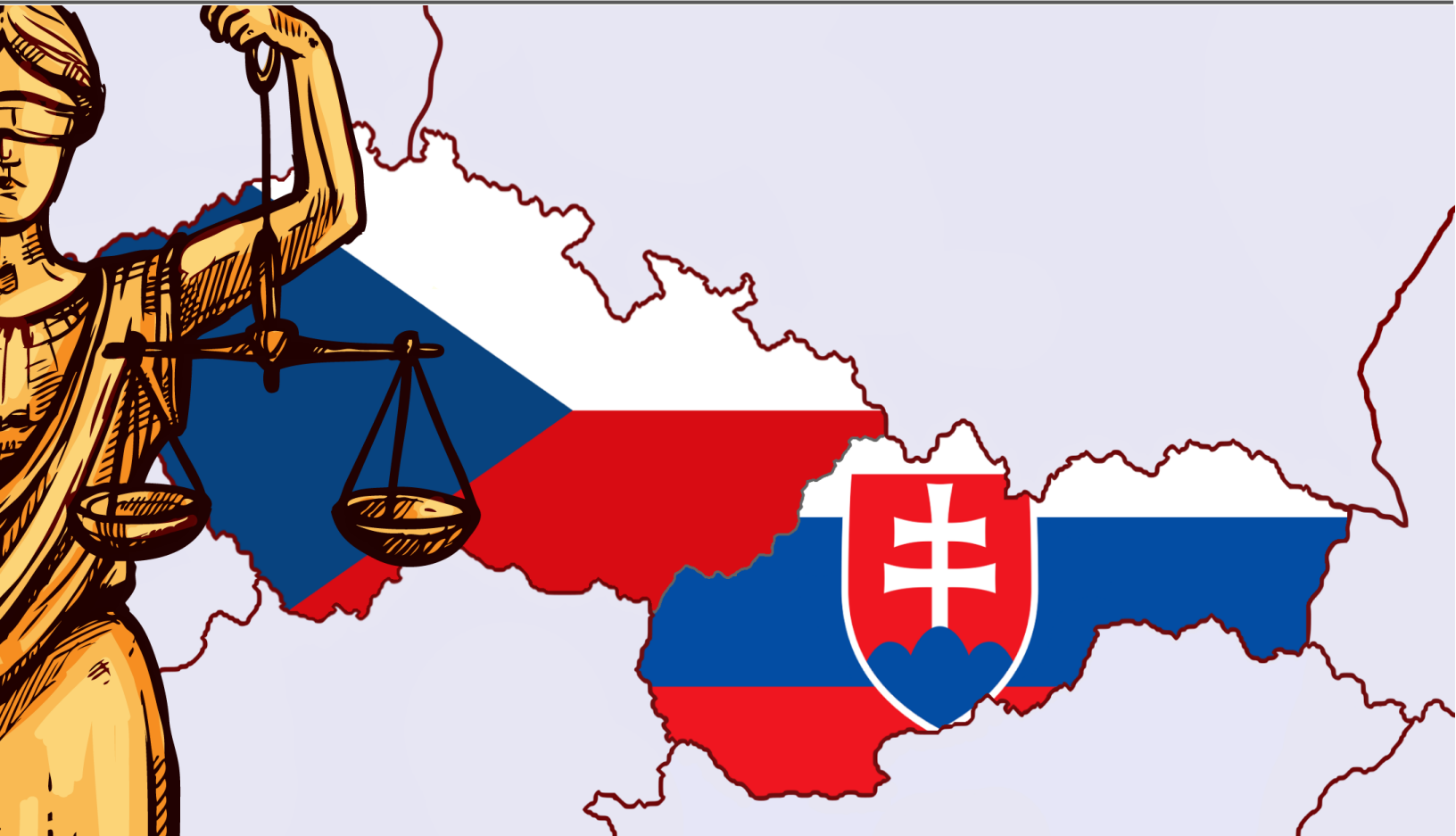

RÓMOVIA ČELIA DISKRIMINÁCII NA VŠETKÝCH ÚROVNIACH TRESTNÝCH KONANÍ V ČESKEJ REPUBLIKE A NA SLOVENSKU

Brusel, 07.02.2023

Výskumné správy, ktoré dnes zverejnilo Európske centrum pre práva Rómov (ERRC), odhaľujú, do akej miery je anticiganizmus (protirómsky rasizmus) zakorenený v systémoch trestného súdnictva v [Českej republike](#) a na [Slovensku](#). Správy o jednotlivých krajinách boli vyhotovené v spolupráci s Fair Trials - medzinárodnou mimovládnu organizáciou, ktorá dohliada na dodržiavanie zásad spravodlivého súdneho konania.

Prezident ERRC Đorđe Jovanović uviedol: „*To, čo vidíme v spoločnosti vo všeobecnosti, sa odráža aj v inštitúciách a nie je to len záležitosť rasistických policajtov, prokurátorov alebo sudcov – je to celý systém justície, ktorý v týchto krajinách potrebuje zásadnú reformu s cieľom zabezpečiť „farboslepú“ spravodlivosť a odstrániť túto kultúru anticiganizmu, ktorá existuje v inštitúciách trestného súdnictva.*”

Tieto výskumné správy majú svoj význam hlavne vo svetle obzvlášť šokujúcich prípadov policajného násillia z posledných rokov, ktoré neboli riadne vyšetrené, ako napr. notoricky známa policajná razia v Moldave nad Bodvou na Slovensku v júni 2013 či smrť Stanislava Tomáša v júni 2021 v Českej republike.

Zistenia výskumu poukazujú na to, že anticiganizmus je rozšírený nielen v spoločnosti, ale je zakorenený aj v systémoch trestného súdництва. Obvinení Rómovia čelia diskriminácii v každom štádiu trestného konania zo strany polície, sudcov, prokurátorov a často aj ich vlastných obhajcov. Dôkazy zo správ a množstvo prípadov, ktoré ERRC za 25 rokov existencie zaznamenalo, či v nich sprostredkovalo právne zastúpenie, jasne dokazujú, že orgány trestného súdництва sú poznačené inštitucionálnym rasizmom a existuje oficiálna tolerancia kultúry beztrestnosti, pokiaľ ide o zlé zaobchádzanie s Rómami.

Riaditeľ právneho oddelenia Fair Trials Bruno Min, povedal: „Protirómsky rasizmus v systémoch trestného súdництва je realitou, ktorej musia čeliť vlády po celej Európe. Nemožno ho odmietnuť ako záležitosť ojedinelých incidentov alebo „pár zlých jablák“, ale považovať ho za systémovú výzvu, ktorá poškodzuje komunity a podporuje neoprávnené predsudky voči Rómom. Pokrok môžeme dosiahnuť len vtedy, ak polícia, súdy, prokuratúra a právnická profesia uznajú rozsah tejto výzvy a potrebu vykonať rozsiahle a zmysluplné zmeny na riešenie štrukturálnych nerovností v systéme trestného súdництва.“

V oboch krajinách existuje široký konsenzus medzi rómskymi respondentmi, políciou, sudcami, prokurátormi a obhajcami, s ktorými sa uskutočnili rozhovory v rámci týchto štúdií, že Rómovia sú nadmerne zastúpení v systéme trestného súdництва. Je to spôsobené kombináciou dôvodov, medzi ktoré patrí pretrvávajúce rasové profilovanie a nadmerná kontrola rómskych komunít zo strany polície, sociálne vylúčenie a vyššia miera chudoby, nedostatočné využívanie alternatívnych trestov a prezumpcia viny zakorenená v stereotypoch, ktoré spájajú Rómov s kriminalitou.

Výskum bol založený na sérii rozhovorov uskutočnených od mája do septembra 2020 s rómskymi respondentmi ako aj s odborníkmi pracujúcimi v systéme trestného súdництва: policajtmi, prokurátormi, obhajcami a sudcami. Respondenti boli vyberaní s ohľadom na dva hlavné faktory: skúsenosti so systémom trestného súdництва a geografické rozloženie, aby sa zabezpečilo, že budú pokryté rôzne regióny skúmaných krajín.

Správu Justice Denied: Roma in the criminal justice system of the Czech Republic si môžete prečítať [tu](#).

Správu Justice Denied: Roma in the criminal justice system of Slovakia si môžete prečítať [tu](#).

Táto tlačová správa je dostupná aj v [anglickom jazyku](#).

Pre viac informácií alebo dohodnutie si rozhovoru kontaktujte:

Marek Balaz (in Czech or Slovak)
Director of Operations
European Roma Rights Centre
marek.balaz@errc.org

Jonathan Lee (in English)
Advocacy & Communications Manager
European Roma Rights Centre
jonathan.lee@errc.org
+32 492 88 7679